

Zápočtová práce- Humanitní základy lékařství

Anežka Bartošová

1. ročník Všeobecného lékařství, 2. lékařská fakulta UK, šk. rok 2015-16

„Člověk může žít jenom sám za sebe. Ale co to je sebe, co to je sám? Složený z otce a matky a tisíce generací před nimi. Promíšený jako těsto, jako zálivka do salátu. Silný a zředěný. Jejich, a přece cizí. Složený jako lata, jako složené oko hmyzu. Jeden? Jaký jeden? – Pořád jsou tu všichni“. (Sylva Fischerová)

Těmito otázkami- Kdo jsem já? Co znamená já sám, já jeden? Jak se mám vůbec brát a vnímat?- se dnes zabývají lidé ve zvýšené míře. Jsou to podle mě jedny z nejdůležitějších otázek, které bychom si v průběhu svého života měli pokládat a celý ten svůj život se na ně snažit najít odpověď. Pokusím se o to teď také.

Člověk se nejčastěji v běžném toku života vnímá jako jedna od ostatních oddělená bytost. Vše kolem nás je na to tak nastavené, vše kolem nás nám tento racionální náhled na věc ukazuje. Jmenuji se, je mi tolik a tolik let, narodila jsem se já a žiji. Sama zde na zemi vykonám svůj úkol a pak zemřu. Vnímám se jako jedinec, sama sem přicházím a sama odcházím. Já. Já sama, já hmota a já mysl. Od okolního světa oddělena jasně danou fyzickou hranicí těla. Já. Když se zraním, zraním se já, když se zaraduju, zaraduju se já. Budu se rozhodovat, jak se mně zlíbí, jak budu chtít já, zásahy osudu, nemoci, za to vše si budu moci já a nikdo jiný. Budu jen já já já, zející svou přesně časově ohraničenou existencí v černi vesmíru. Já sama.

A pak to přijde. Člověk začne přemýšlet. Pocházím ze dvou lidí, kteří se spojili, abych mohla vzniknout. Oni sami vznikli také každý ze dvou jiných lidí a takto kaskádovitě můžeme pokračovat až do hluboké minulosti. Už to není tak jednoduché, protože se musíme najednou brát opravdu jako ona mozaika či zálivku do salátu, chcete-li, která je vytvořena z velikého množství ingrediencí, které jí byly poskytnuty, a potom řádně promíchány dohromady.

Z fyzického hlediska o tom nemůže být pochyb- podíváme-li se na svůj vzhled, uvidíme, že jsme složení ze spousty střípků fyzického vzhledu našich předků. Jak to platí u vzhledu, platí to i u všech dalších anatomických struktur našeho těla. Hovoříme o dědičných vadách a předpokladech pro různé nemoci a podobně.

Z psychického hlediska to jistě platí též. Naše psychické já je složeno také z věcí, které nám byly poskytnuty našimi předky. Je velice zajímavé, když se člověk snaží rozklíčovat svou mysl. Co jsme zdědili od matky a otce, od prarodičů. Po někom jsme zdědili hlasitý smích, po jiném zase zálibu ve čtení. Dostali jsme od nich ale také náhled na svět, můžeme zkoumat, že řešíme podobné věci, jaké řešili oni, máme podobné psychické struktury jako oni a velmi často opakujeme stejné chyby, jakých se dopouštěli oni. Někdy nás i napadne, že občas řešíme v životě věci a situace, které někdo z našich předků vytěsnil, nebyl s to se s nimi poprat, a nějak je přenesl na nás a teď jim čelíme my, a kdybychom o tom nehloubali, myslili bychom si, že je to čistě jen náš problém, teď a nikdy před tím se nevyskytující. Člověk přemýšlí a klade si otázky. Jak se mám

tedy chápat, jak se mám brát?

Zde bychom si mohli hned také udělat odbočku ke Carlu Gustavu Jungovi. Mohli bychom se bavit o vědomí a onom nevědomí. Jak nádherná myšlenka. V oceánu nevědomí, který obsahuje úplně všecičko vše, pluje ostrůvek vědomí, který vnímáme primárně a který bereme za to ono- my. Však ten ostrůvek se skládá jen z namíchaných věcí, pocházejících z tohoto oceánu. Když pak vezmeme v potaz kolektivní nevědomí, Anima a Animu, začnou se naše složitě vypracované struktury vnímání sebe v běžném životě hroutit jako domeček z karet. Nejen, že bychom byli složeni z ingrediencí, poskytnutých našimi pokrevními předky, ale i z ingrediencí prakticky celého lidstva. Obsahovali bychom tak teoreticky vše, co kdy bylo, co se kdy událo. Nebyli bychom už jeden, jeden sám, ale všichni dohromady.

Byli bychom jen článkem v řetězu bytostí, jednou rukou držíce se svých předků, druhou svých potomků. A i když bychom žili jen pro sebe, to, co bychom zde na zemi prožili a vykonali, ať už by to bylo cokoliv, by se zase přidalo k tomu, co už tu bylo. A lidé, co by přišli po nás, ačkoliv by o tom nevěděli, by nás tak zase měli v sobě a tak by se to vše skládalo dále a dále až do skonání světa. Jedna veliká, velikánská mozaika.

Nádherná myšlenka, pokud se jí rozhodneme věřit. Ale jak se s ní máme vypořádat? A bude to, o čem se rozhodneme, že bude pravda, opravdu pravda nebo ne? Jiný člověk by měl názor jiný. Čemu věřit, jakého názoru se chytit? Nakonec dojdou k tomu, že vím, že nic nevím. A potom dojdou k tomu, že ať je to, jak je to- ať jsem jedinec, pro celek nic neznamenající, jen jeden sám, či střípek v celkové skládačce lidstva, nejspíš se oné absolutní pravdy nikdy nedobádám, ale že to nejdůležitější na tom všem, na té celé naší práci, bude, že se o to alespoň budu pokoušet, že budu přemýšlet, hledat a klást si otázky. Protože, jak říká Jan Patočka, nakonec „otázka je důležitější než odpověď“.

Počet znaků: 5154

Zdroj: Carl Gustav Jung- Výbor z díla II. - Archetypy a nevědomí. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno 1997